

Some-datan käyttö tutkimuksessa

Paneelikeskustelu

Puheenjohtaja: Henriikka Mustajoki

Alustajana: Marko Ahteensuu (TAU)

Panelistit: Taina Meriluoto (TAU),

Salla-Maaria Laaksonen (HY),

Helena Eronen (UEF)

Some-tutkimuksen eettiset peruspilarit

- Sometutkimukseen eettisiksi peruspilareiksi on ehdotettu ainakin seuraavia:
 - lähdekritiikki,
 - vapaaehtoinen tietoon perustuva suostumus,
 - käytön luvanvaraisuus,
 - anonymiteetti ja tietosuoja,
 - tutkittavien kunnioitus ja vahingoittamisen välttäminen

Suostumus

- Vapaaehtoinen tietoon perustuva suostus on ollut ihmistieteiden eettisyyden peruskivi.
- Sometutkimuksessa perinteiset toimintatavat suostumuksen saamiseksi ovat usein kömpelöitä tai jopa mahdottomia.
- Miten SOME -tutkimuksessa voidaan säilyttää suostumuksen peruseriaatteet eli
 - yksilön autonomian kunnioittaminen,
 - autonomian toteuttamiseen vaadittava tieto sekä
 - suostumuksen antaminen.

Huolehditaan eettisistä ja juridisista kysymyksistä

- Tutkija tutkii tiettyyn etniseen juhlaan liittyvää kuvallista someviestintää, johon kerätään somesta massoittain mm. valokuvia, jotka ovat palvelimissa kaikkien nähtävinä eli eivät missään suljetussa ryhmässä
- Kysymyksiä:
 - Tekijänoikeudelliset näkökohdat
 - Tietosuojanäkökohdat henkilötietoihin liittyen
 - Sopimusoikeudelliset näkökohdat
 - Tutkittaviin kohdistuva mahdollinen riski ja kysymykset suostumuksesta